

DŮVĚRA ÚSTAVNÍM INSTITUCÍM PO VOLBÁCH

PREZIDENTOVI DŮVĚŘUJE 54%, SENÁTU 21%, KRAJSKÝM ZASTUPITELSTVŮM 29%,
ODSTUPUJÍCÍ VLÁDĚ A POSLANECKÉ SNĚMOVNĚ 43% RESP. 27% DOTÁZANÝCH.

Technické parametry

Výzkum: *Naše společnost 2002, 02-07*
 Otázky: *PI.1a, PI.1b*
 Termín terénního šetření: *24.6. – 1.7. 2002*
 Počet respondentů: *1043*
 Repräsentativita: *obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let*
 Výběr respondentů: *kvótní výběr*
 Zveřejněno dne: *26.7. 2002*
 Kód tiskové informace: *PI20726*
 Zpracovala: *Alice Glasová*

Ve svém pravidelném šetření CVVM SoÚ AV ČR již tradičně zjišťovalo důvěru obyvatelstva jednotlivým ústavním institucím (viz tab.1, 2).¹

Tabulka č. 1: Důvěra obyvatel v ústavní instituce (v %)

Důvěra	1999						2000						2001						2002				
	01	03	05	07	09	11	01	03	05	07	09	11	01	03	05	07	09	11	01	03	05	06	07
Prezidentovi	46	49	51	49	55	51	51	56	53	55	55	54	51	55	55	60	54	54	54	50	51	51	54
Vládě	37	36	30	27	21	19	27	25	30	33	39	35	33	34	38	39	34	41	46	42	43	42	43*
Posl. sněmovně	27	23	23	20	19	17	21	21	22	22	27	21	24	24	29	26	26	29	30	31	31	29	27*
Senátu	11	11	14	15	12	13	16	17	18	15	20	27	19	22	23	24	23	26	25	23	23	21	28
Krajským zast.													26	26	29	29	28	33	28	33	29	29	30

*Hodnoty v tabulce jsou součtem odpovědí „rozhodně+spíše ano“. Dopočet do 100% tvoří odpovědi „nevím“ a „rozhodně+spíše ne“. Velikost náhodné statistické chyby je + - 3%. * Odcházející vláda a Poslanecká sněmovna.*

Tabulka č. 2: Podíl občanů nedůvěřujících ústavním institucím (v %)

Nedůvěra	1999						2000						2001						2002				
	01	03	05	07	09	11	01	03	05	07	09	11	01	03	05	07	09	11	01	03	05	06	07
Prezidentovi	52	48	47	47	42	47	46	41	45	43	42	43	47	44	43	37	43	44	41	47	45	45	41
Vládě	58	60	66	69	75	78	69	71	68	64	58	62	63	64	59	57	61	57	49	54	52	53	49*
Posl. sněmovně	68	72	72	74	76	80	75	74	74	75	69	75	71	74	67	69	70	68	63	64	64	64	65*
Senátu	82	81	78	75	78	80	74	74	73	78	72	68	72	72	69	68	69	68	64	67	67	68	61
Krajským zast.													25	33	32	32	36	33	31	34	36	38	36

*Hodnoty v tabulce jsou součtem odpovědí „rozhodně+spíše ne“. Dopočet do 100% tvoří odpovědi „nevím“ a „rozhodně+spíše ano“. Velikost náhodné statistické chyby je + - 3%. * Odcházející vláda a Poslanecká sněmovna.*

Prezidentovi důvěřuje 54% občanů, nedůvěřuje 41%. Lze konstatovat, že důvěra prezidentovi je již nejméně dva roky poměrně stabilní.

Prezidentovi více důvěřují ženy, lidé s dobrou životní úrovní a příznivci Koalice. Nižší důvěrou k hlavě státu se častěji vyznačují lidé se špatnou životní úrovní a stoupenci KSČM.

¹ V případě Prezidenta, Senátu a Krajských zastupitelstev byla použita tradiční otázka: **„Řekněte prosím, důvěřujete:“**

U Vlády a Poslanecké sněmovny byla vzhledem k povolební situaci použita otázka následující: **„Po volbách vznikne nová Poslanecká sněmovna a nová vláda. Pokud jde o ty odcházející, důvěřoval jste . . .“**

Odcházející vládě vyslovilo důvěru 43% dotázaných, nedůvěřovalo jí 49% respondentů. U důvěry vládě nedošlo v porovnání s minulým výzkumem k žádným změnám.

Současné hodnocení vlády se shoduje s výsledky získanými po jejím vzniku v září 1998. Poté až do konce roku 1999 došlo postupně k hlubokému poklesu důvěry vládě (pod 20% důvěřujících). Od té doby však důvěra vládě s menšími výkyvy rostla a v posledním půlroce pravidelně přesahovala hranici 40%.

Pozitivněji vnímají vládu obyvatelé obcí s 500 až 1999 obyvateli, respondenti s dobrou životní úrovní a voliči ČSSD. Kritičtějším postojem se naopak prezentují vysokoškoláci, dotázaní se špatnou životní úrovní a přívrženci ODS.

Končící Poslanecké sněmovně důvěřovalo 27% respondentů, nedůvěřovalo 65%. Důvěra Poslanecké sněmovně se po celé její funkční období pohybovala mezi 20 až 30% důvěřujících. Ve shodě s důvěrou vládě důvěra PS klesala až dosáhla svého minima koncem roku 1999. Opětný postupný nárůst důvěry není zdaleka tak výrazný jako v případě vlády.

Poslanecké sněmovně oproti průměru více důvěřují lidé s dobrou životní úrovní a přívrženci ČSSD a ODS. Častěji jsme zaznamenali kritické hlasy u dotázaných nad 60 let, se špatnou životní úrovní a stoupců KSČM.

Senátu důvěřuje 28% dotázaných, nedůvěra dosahuje 65%. Oproti minulému šetření důvěra Senátu významně stoupla (+7% bodů), při shodném poklesu skupiny nedůvěřujících. Takto relativně vysokou důvěru v případě Senátu jsme zaznamenali jen v květnu 1997, tedy v prvním období jeho existence.

Důvěru Senátu deklarují častěji respondenti s dobrou životní úrovní a stoupci Koalice. Větší nedůvěru k Senátu jsme zaznamenali u mužů, lidí s nízkým životním standardem a u potenciálních voličů KSČM.

Krajským zastupitelstvům důvěřuje 30%, nedůvěřuje 36% dotázaných. Důvěra obyvatelstva ke krajským zastupitelstvům se oproti minulému šetření významně nezměnila. Nadále zůstává velmi vysoký podíl odpovědí „neví“ (34%).

Nadprůměrnou důvěru krajským zastupitelstvům vyjádřili vysokoškoláci, lidé s dobrou životní úrovní a příznivci ČSSD a Koalice. Skeptičtější jsou dotázaní se špatnou životní úrovní a stoupci KSČM.

Graf č. 1: Vývoj důvěry ústavním institucím od voleb do Poslanecké sněmovny 1998

